

[Udenrigsministeren.]

Kina hjemses af epidemier, har vi her i landet den dybeste medfølelse med de lidelser, som folket må gennemgå, og vi håber, at anstrengelser for at nå til en retfærdig våbenstilstand vil lykkes, så fred, sikkerhed og ordnede forhold kan genoptages i hele Korea. Dette er De Forenede Staters mål.“

Til denne udtalelse vil vi forhåbentlig alle kunne slutte os.

Det billede, jeg her har søgt at tegne for Dem, har både mørke og lyse sider. Til de mørke hører først og fremmest kløften mellem øst og vest, mistroen og mistænkeliggørelsen folkene imellem, forsøgene på at undergrave Vestens bestræbelser for at sikre sin uafhængighed og sine demokratiske samfundsformer.

De lyse sider repræsenteres ved det voksende sammenhold indenfor Europa og ved udbyggelsen af det atlantiske fællesskab, ikke mindst det sidste. Det første umiddelbare mål for NATO er nået derved, at det står klart for enhver, at aggression mod et NATO-land vil udløse en verdenskrig. Faren for en universel krig bedømmes i dag væsentligt mindre end for 3 år siden, selv om der stadig er den risiko, at en verdenskrig kan bryde ud ved et ulykkestilfælde, skønt ingen af parterne ønsker det.

Det næste mål, opbygningen af Vestens forsvarskræfter, således at der skabes den balance, der er nødvendig for at nå frem til forhandling, synes at være rykket os betydelig nærmere. Derfor gælder det nu om at stå fast, ikke at vakle i beslutningen om at gå den udstukne vej. Vi kan påregne De Forenede Staters fortsatte støtte, så længe de øvrige demokratiske stater viser sig rede til samarbejde og til selv at gøre, hvad de formår for at bringe deres forsvar i orden.

Det kræver ofre af os, men, som jeg har sagt, ikke ud over, hvad vi har kræfter til. General Eisenhower har udtrykkeligt fremhævet det ved at sige:

„Intet vil være vundet, men meget tabt ved en følelig sænkning af den allerede lave levestandard i Europa. Hvad det kommer an på, er, at enhver anerkender, at ofret er værdt at bringe, thi ingen mand vil kæmpe, hvis ikke han føler, at han har noget, der er værdt at kæmpe for.“

Men det har vi. Ingen, der virkelig tænker til bunds over, hvad det er, der sker i verden i disse år, kan være blind for, at det drejer sig om en afgørende kamp, hvor intet mindre end vor vestlige kultur og samfundsform står på spil.

Gennem det meste af oldtiden og i hele middelalderen og den nyere tid er verden blevet regeret med diktatur. Det kunne være en enkelt mand, et fåmandsvælde eller en herskende overklasse. Det kunne være mere eller mindre oplyst styre, undertiden til gavn for befolkningen og undertiden ikke, men et fælles træk var det, at staten var til for herskerens skyld. Individets ret toges der lidet hensyn til.

Den franske revolution og den nordamerikanske frihedskrig bragte omslaget. En ny tid syntes at skulle oprinde for menneskene med trosfrihed, ret til at tænke og tale frit, sikkerhed mod vilkårlig fængsling, ret for folket til at styre sine egne anliggender. Vi tager nu disse politiske friheder, denne retssikkerhed, denne betryggelse for den enkeltes tilværelse mod uretfærdighed og vold som en selvfølge. De har i virkeligheden kun eksisteret en meget kort tid af menneskehedens lange historie. Det er vor opgave at sørge for ikke at falde tilbage, men at bevare, hvad vi har vundet.

Vi troede længe, at der ingen fare var herfor, vi anså en tilbagevenden til diktaturet, og hvad det medfører, for en umulighed. Men vi skulle komme til at opleve noget andet. Det 20. århundrede har været vidne til, at diktaturene genoprettedes i den ene stat efter den anden. Den anden verdenskrig blev ført for at tilintetgøre et diktatur og dets bestræbelser for verdensherredømmet. I dag må vi spørge, om denne kamp er blevet ført forgæves.

Det, det drejer sig om, er, om alt, hvad der blev vundet for menneskeheden gennem det 19. århundrede, skal gå tabt. Skal folkene kastes tilbage i en tilstand af retsløshed, stavnsbånd, koncentrationslejre, manglende respekt for individet, evig frygt for myndigheder, for naboens og egne børns spionage. Skal vi midt i en periode, man har kaldet folkeoplysningens tidsalder, berøves evnen og retten til at tænke selvstændigt, umyndiggøres i politisk henseende, påny kun tjene herskernes formål, eller skal det lykkes os at bevare, hvad vi har vundet, at føre frihedens tanker ud over hele jorden, at bevare respekten for det enkelte menneske. Denne hovedkamp føres med udgangspunkt i det demokratiske Vesteuropa. Vort gamle Europa er svækket efter 2 frygtelige krige, men vi vil ikke tro, at dets rolle er udpillet, og vi må ikke og vil ikke opgive kampen for at bevare for menneskeheden de goder, som den har tilkæmpet sig igennem så mange århundreder. Men vi kan ikke bevare det, uden at vi gør os klart, hvad kam-